

2017

Årsberetning

Ankestyrelsens tilsyn på adoptionsområdet i 2017

Ankestyrelsen

Ankestyrelsen

Teglholmgade 3, 2450 København SV

Postadresse: Ankestyrelsen, 7998 Statsservice

www.ast.dk

Tlf.: 33 41 12 00

Åbningstid: 9.00 – 15.00 alle hverdage

Publikationen kan hentes via dette link:

<https://ast.dk/born-familie/adoption/tilsyn-med-de-formidlende-organisationer>

Indhold

Nyt i 2017	4
Godkendelse og re-godkendelse af samarbejdsparter	5
Tilsyn med adoptionsformidlingen.....	8
Tilsyn med økonomiske forhold	13
Forskning og PAS	17
Statistik	19

1. Nyt i 2017

I 2017 har Ankestyrelsen haft fokus på at sikre en solid drift af de nye tiltag på adoptionsområdet. 2016 var det første år efter reformen af adoptionssystemet. Her havde Ankestyrelsen særligt fokus på at implementere de nye tiltag og etablere en løbende dialog og samarbejde med DIA og med Statsforvaltningen. I disse første to år er Ankestyrelsen nået i dybden med kravene til og kontrollen med adoptionsformidlingen til Danmark.

Tilsynet og samspillet med DIA

Som en naturlig del af Ankestyrelsens rolle som tilsynsmyndighed i forhold til DIA, er der en løbende dialog og informationsudveksling mellem Ankestyrelsen og DIA for at sikre god praksis i DIAs arbejde.

Samarbejdet og dialogen mellem DIA og Ankestyrelsen er i 2017 blandt andet kommet til udtryk ved jævnlige uformelle dialogmøder mellem Ankestyrelsen og DIAs ledelse og bestyrelse. Opgaven med at godkende enkeltsager undervejs i processen, når et barn er bragt i forslag, har også medvirket til en løbende dialog mellem DIA og Ankestyrelsen om forståelsen af reglerne. Den store opgave med at vurdere alle DIAs samarbejdslande med henblik på re-godkendelse har ligeledes bidraget til dialogen.

På indholdssiden har der i 2017 været særligt fokus på det økonomiske perspektiv i internationale adoptioner, særligt det adoptionsrelaterede hjælpearbejde. Derfor har ansatte i Ankestyrelsen undervist DIA i håndtering af adoptionsrelateret støtte i afgiverlande. Undervisningen handlede blandt andet om de danske og internationale retningslinjer for adoptionsrelateret støtte og kravene til gennemsigtighed, når Ankestyrelsen skal vurdere ansøgninger fra DIA om udbetaling af støtte i et afgiverland.

Samspillet med andre aktører

Ankestyrelsen har haft et meget tæt samarbejde med både Statsforvaltningen og Adoptionsnævnet i forhold til navnlig den delte opgave med at godkende matchningsforslag og godkendelsesrammens anvendelse i praksis. Samarbejdet har haft fokus på at opnå et fælles "mindset" omkring forståelsen af de nugældende regler på området. Aspekterne vedrørende barnets helbredsmæssige forhold i forbindelse med godkendelsesrammen beskrives i Adoptionsnævnets årsberetning.

2. Godkendelse og re-godkendelse af samarbejdsparter

Ankestyrelsen har i 2017 behandlet otte ansøgninger om re-godkendelse af samarbejdsparter fra DIA. Ankestyrelsen har godkendt alle ansøgninger. Det drejer sig om Sydafrika, Taiwan, Bulgarien, Colombia, Filippinerne, Kina, Indien og Madagaskar.

DIA redegør i ansøgningen for det pågældende lands myndighedsstruktur, regler på adoptionsområdet og erfaringer med hidtil gennemførte sager i forhold til Haagerkonventionens regler og procedurer¹.

Ankestyrelsen har i forbindelse med re-godkendelserne i 2016 og 2017 særligt haft fokus på, at finde ud af, om afgiverlandets lovgivning og myndighedsstruktur både i teori og i praksis understøtter at:

- International adoption er sidste udvej for barnet (subsidiaritetsprincippet)
- Den enkelte adoption vurderes at være til gavn for det enkelte barn
- Adoptionen sker på baggrund af en legal frigivelse af barnet
- Risici for uetisk adfærd og økonomisk vinding bliver mindsket i relation til international adoption

Sydafrika

Ankestyrelsen re-godkendte i maj 2017 DIAs samarbejde med DIAs samarbejdspart, Impilo, med virkning fra den 1. juni 2017 til og med den 31. maj 2019. I den periode vil Ankestyrelsen blandt andet føre et skærpet tilsyn med de økonomiske aspekter af adoptionsformidlingen fra Sydafrika.

Taiwan

Ankestyrelsen re-godkendte i maj 2017, efter en tilsynsrejse til Taiwan, samarbejdet med Chung Yi Social Welfare Foundation med virkning fra 1. juni 2017 til 31. maj 2019.

Bulgarien

I september 2017 re-godkendte Ankestyrelsen samarbejdet med Ministry of Justice via Family National Association (FNA) i Bulgarien fra den 1. oktober 2017 til den 30. september 2019.

Colombia

Ankestyrelsen re-godkendte i oktober 2017 DIAs samarbejde med den colombianske centralmyndighed Instituto Colombiano de Bienestar Familiar (ICBF) med virkning fra den 1. november 2017 til den 31. oktober 2019.

Ankestyrelsen vurderede at DIAs formelle samarbejdspart i Colombia er ICBF. Derfor er det tilstrækkeligt, at DIA anmelder til Ankestyrelsen, hvilke private institutioner med gældende licens fra ICBF, som DIA yderligere har, indleder eller ophører samarbejde med.

Filippinerne

I oktober re-godkendte Ankestyrelsen DIAs samarbejde med the Inter-Country Adoption Board (ICAB) i Filippinerne med virkning fra den 1. november 2017 til den 31. oktober 2019.

Kina

Ankestyrelsen re-godkendte i november 2017 DIAs samarbejde med China Center for Children's Welfare and Adoption (CCCWA) med virkning fra den 1. december 2017 til den 30. november 2019.

Ankestyrelsen besluttede i denne forbindelse at målrette tilsynet med adoptionsformidlingen fra Kina med henblik på at udbygge den eksisterende viden om konventionens implementering i Kina. Ankestyrelsen vil derfor i det fremadrettede tilsyn

¹ Bekendtgørelse af konvention af 29. maj 1993 om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner.

<https://www.retsinformation.dk/eli/ltr/1997/125>

have fokus på, i hvilket omfang det er muligt for DIA at tilvejebringe flere oplysninger om hvordan de kinesiske regler udøves i praksis.

Indien

Ankestyrelsen re-godkendte i december måned DIA's samarbejde med den indiske centralmyndighed Central Adoption Resource Authority (CARA) med virkning fra 1. januar 2018 til 31. december 2019.

Ankestyrelsen vil fremadrettet i tilsynet have fokus på muligheden for yderligere afdækning af det indiske adoptionssystem i praksis.

Madagaskar

Ankestyrelsen re-godkendte i december 2017 DIAs samarbejde med Ministère de la Population, de la Protection Sociale et de la promotion de la Femme i Madagaskar med virkning fra den 1. januar 2018 til den 31. december 2019. Ankestyrelsen besluttede fremadrettet at følge nærmere op på eventuelle donationer og betalinger i forbindelse med de enkelte adoptionssager.

Rejser i forbindelse med re-godkendelser

Ankestyrelsen rejste i marts 2017 til Taiwan for at udvide kendskabet til adoptionsformidlingen i landet. Taiwan har ikke folkeretsligstatus som selvstændig stat og har derfor ikke ratificeret Haagerkonventionen.

Formålet med besøget var generelt at indsamle oplysninger om adoptionslovgivningen og det taiwanske adoptionssystem i praksis. Ankestyrelsen var interesseret i at vide mere om de enkelte

myndigheders og organisationers ansvar og opgaver i forhold til den enkelte adoptionssag.

Ankestyrelsen havde særligt fokus på, hvilket tilsyn der føres med adoptionsorganisationerne i Taiwan, frigivelsen af barnet (fx vejledning af de biologiske forældre), muligheden for national adoption (subsidiaritetsprincippet) og adoption af søskende.

Ankestyrelsen havde under besøget også lejlighed til at mødes med DIAs medarbejder, der varetager samarbejdet med Taiwan og til dagligt bor i Kina.

Afslutning af samarbejde

Vietnam

DIA besluttede i november 2017 at sætte samarbejdet med Vietnam i bero. Årsagen til DIAs beslutning knyttede sig til den ufuldstændige implementering af Haagerkonventionen i Vietnam og de risikoforhold dette medførte i det vietnamesiske adoptionssystem, set i et generelt perspektiv.

DIA understregede at beslutningen om berossættelsen ikke skyldtes konkrete betænkeligheder i de adoptioner, der allerede er gennemført fra Vietnam til Danmark. Berossættelsen skyldtes, at adoptionsprocessen ikke styres centralt i Vietnam og at den økonomiske støtte til de vietnamesiske børnehjem ikke er reguleret.

Allerede i forbindelse med Ankestyrelsens re-godkendelse af DIAs samarbejde med Vietnam i december 2016, identificerede styrelsen en række udfordringer i forhold til adoptionsformidlingen fra Vietnam. Styrelsen iværksatte på daværende tidspunkt derfor et skærpet tilsyn med formidlingen fra Vietnam for at følge behandlingen af de konkrete adoptionssager og DIA's samarbejde med Vietnam tættere og vurdere udviklingen på det vietnamesiske adoptionsområde.

Styrelsen vurderede derfor også, at DIAs beslutning i november 2017 om at sætte samarbejdet med Vietnam i bero, var i overensstemmelse med de grundlæggende principper for DIAs formidlingsarbejde.

De grundlæggende principper fastslår, at DIA skal understøtte, at der kun gennemføres adoptioner til Danmark, hvis adoptionerne kan antages at kunne gennemføres på en lovlig, etisk og faglig forsvarlig måde. Principperne fastslår også, at adoptionerne skal ske i overensstemmelse med Haagerkonventionens principper og lovgivningen i Danmark og i udlandet.

DIA vil ikke kunne påbegynde formidlingen fra Vietnam igen, før Ankestyrelsen har foretaget en vurdering af det vietnamesiske adoptionssystem, og Børne- og Socialministeren har godkendt et fortsat samarbejde.

Peru

DIA valgte i 2017 at afslutte og udfase samarbejdet med Peru. Beslutningen blev truffet for at tilpasse formidlingen til det faldende antal nye ansøgere til adoption.

Pattaya Orphanage, Thailand

DIA valgte i december 2017 at påbegynde en udfasning af samarbejdet med det private børnehjem Pattaya Orphanage i Thailand. Udfasningen skal ske i løbet af 1-2 år. Beslutningen blev truffet for at tilpasse formidlingen til det faldende antal nye ansøgere til adoption. DIA har stadig formidling fra Thailand gennem den thailandske centralmyndighed, som er DIAs næststørste samarbejdspart.

Enkelte institutioner, Colombia

DIAs samarbejde med institutionerne Ayúdame i Bogotá, Casa de Maria y el Niño i Medellín og Fundación Casita de Nicolás i Medellín, ophørte i 2017. DIA trak sin ansøgning om re-godkendelse af samarbejdet.

3. Tilsyn med adoptionsformidlingen

Godkendelse af matchningsforslag

Tidspunktet hvor et barn matches med ansøgere er det vigtigste i en international adoption. Det konkrete tidspunkt defineres som "matchnings-tidspunktet". Matchnings-tidspunktet involverer begge landes samarbejdsparter og myndigheder.

Når et barn matches med de kommende adoptanter udsteder afgiverlandet og Danmark en erklæring, hvor de godkender at adoptionen kan fortsætte. Erklæringen har relation til Haagerkonventionens artikel 17c. Derfor kaldes den en 17c-erklæring.

17c-erklæringen er en formel godkendelse af den proces, der er sket indtil matchningstidspunktet. Erklæringen er et udtryk for, at Ankestyrelsen vurderer, at adoptionen ikke strider mod afgiverlandets lovgivning, Danmarks lovgivning eller internationale konventioner.

Proceduren for godkendelse af matchningsforslag kræver et indgående og opdateret kendskab til lovgivningen og procedurerne i alle de lande som DIA samarbejder med. Det kræver løbende udveksling af information mellem DIA og Ankestyrelsen og at Ankestyrelsen supplerer denne viden med information fra andre kilder.

Ankestyrelsen har udarbejdet en procedure for at godkende matchningsforslag. Proceduren udvikles og opdateres løbende. Ankestyrelsen instruerer også løbende DIA og Statsforvaltningen i procedurerne.

Ankestyrelsen godkender alle matchningsforslag, hvor DIA vurderer, at barnet er omfattet af ansøgenes godkendelse. Hvis DIA vurderer, at barnet falder uden for ansøgenes godkendelse, er det Adoptionsrådet i Statsforvaltningen, der laver vurderingen.

Ankestyrelsen har behandlet 65 matchningsforslag i 2017. Adoptionsrådet har behandlet 26 matchningsforslag. 2 sager om adoption til Færøerne er forelagt Ankestyrelsen med henblik på en vurdering af frigivelsesgrundlaget. Sager fra Færøerne indgår i statistikken som sager behandlet i Ankestyrelsen (indgår i de 65 sager som Ankestyrelsen har behandlet).

Ankestyrelsen fører tilsyn med DIAs formidling til Færøerne og Grønland og påser, at adoptionerne har fulgt Haagerkonventionen og gældende regler på området.

Ankestyrelsen fører statistik over alle matchningsforslag for at give et aktuelt billede af formidlingssituationen.

Ankestyrelsens behandling af matchningsforslag

Som opfølgning på styrelsens gennemgang af en række konkrete sager fra Etiopien i 2016 har Ankestyrelsen i januar 2017 fremhævet over for DIA, hvilke retningslinjer organisationen helt overordnet skal følge i behandlingen af oplysningerne om frigivelsen af barnet i de enkelte matchningssager.

DIA har i sit arbejde med alle matchningssager fra alle lande pligt til at vurdere, om de foreliggende oplysninger i barnets sag giver anledning til tvivl, og om sagen har fulgt relevante regler og Haagerkonventionens principper.

Der står i kap. 6.1 i DIAs akkrediteringsvilkår gældende fra 1. januar 2016 til 31. december 2020:

”DIA foretager ved modtagelsen af forslaget også en gennemgang af sagen med henblik på at sikre, at Haagerkonventionens principper og den gældende lovgivning i afgiverlandet er overholdt. DIA skal dermed foretage en kvalificeret vurdering af de foreliggende oplysninger om frigivelsen af barnet til international adoption.”

Derudover skal DIA ved behandlingen af et matchningsforslag også være opmærksom på at overholde alle retningslinjer, Ankestyrelsen fastsætter for formidlingen, herunder tage stilling til de oplysninger, der ud fra styrelsens landeskemaer og koncepter til brug for matchningsforslag bør foreligge i sager fra de forskellige lande og samarbejdsparter.

DIA skal som udgangspunkt ikke efterprøve de enkelte oplysninger i sagen før styrelsens eller Adoptionsrådet vurdering af matchningssagen.

DIA skal derimod sikre sig, at eventuelle uklare, uoverensstemmende og tvivlsskabende oplysninger i sagen er afdækket, sådan at der ikke fremgår oplysninger, der kan skabe tvivl om sagens forløb og de involverede aktører, når DIA videregiver matchningssagen til styrelsen eller samrådet, og inden DIA orienterer ansøgerne om barnet.

Tilsynsbesøg hos DIA

Uanmeldt tilsynsbesøg

I december var Ankestyrelsen på uanmeldt tilsynsbesøg hos DIA. Besøget havde fokus på DIAs sagsbehandlingssystem i forhold til kravene hertil i akkrediteringsvilkårene. Ankestyrelsen fik indblik i hvordan sagsbehandlingssystemet og journaliseringen fungerer i praksis.

Informationsindsamling

Besøg fra andre landes myndigheder

I 2017 mødtes Ankestyrelsen med delegationer fra Filippinerne, Burkina Faso, Thailand, Tjekkiet og Madagaskar.

Delegationerne var på besøg i Danmark for at mødes med deres danske samarbejdspart DIA og møde adoptivfamilier med børn fra de enkelte lande.

Delegationerne mødtes i den forbindelse også med Ankestyrelsen. Styrelsen informerede, som dansk centralmyndighed, om det danske adoptionssystem og de rådgivningstilbud, de danske adoptivfamilier får stillet til rådighed før, under og efter adoptionen. De udenlandske delegationer viste særlig interesse for de danske tilbud om PAS-rådgivning. De danske adoptivfamiliers muligheder for pre- og post adoptionsrådgivning er unik i sin udstrækning og variation, og derfor et positivt særtræk for samarbejdet med Danmark.

Ankestyrelsen fik på møderne også lejlighed til at høre nærmere om de aktuelle forhold på adoptionsområdet i de enkelte lande og drøfte konkrete forhold af væsentlighed for tilsynet.

Møder, konferencer og arbejdsgrupper

Ankestyrelsen har siden 2010 deltaget i et mødeforum med centralmyndighederne fra en række andre modtagerlande, der ligeledes har tiltrådt Haagerkonventionen. Gruppen mødes typisk to gange om året til uformelle drøftelser uden referat.

I 2017 har gruppen holdt møder i Haag og Geneve med særligt fokus på:

- Håndtering af problemstillinger relateret til formidlingssamarbejder og konkrete adoptionsager, der blev gennemført før Haagerkonventionens ikræfttræden og implementering
- De økonomiske relationer i samarbejdet om international adoptionsformidling
- Udveksling af oplysninger om adoptionsformidlingen fra forskellige afgiverlande
- Mulighederne for fælles handling over for systematiske svagheder i implementeringen af Haagerkonventionen i konkrete samarbejdslande

Nordisk møde blev afholdt i april 2017 i Stockholm. Nordisk møde er et møde mellem de nordiske landes centralmyndigheder på adoptionsområdet. Mødes afholdes hvert år og handler om at udveksle informationer og erfaringer mellem myndighederne. Drøftelserne på møderne er uformelle og uden referat.

Emner fra Nordisk Møde i Stockholm:

- De seneste ændringer på adoptionsområdet i de nordiske lande
- International adoption i et fremtidigt perspektiv
- Overvejelser i relation til akkrediteringsvilkårene for adoptionsformidlende organisationer
- Økonomisk tilsyn med adoptionsformidlingen
- Erfaringer med praksis i forskellige afgiverlande

Ankestyrelsen deltog i en konference arrangeret af centralmyndigheden ICAB (Inter-Country Adoption Board) i Filippinerne i september 2017. Det overordnede tema på konferencen var "forebyggelse af ulovlige adoptioner". Ankestyrelsen fik også lejlighed til at udveksle viden med både

filippinske og internationale eksperter på adoptionsområdet.

I oktober 2017 deltog Ankestyrelsen i fejringen af ISS' 25 års fødselsdag. Dagen blev markeret i form af et symposium om det internationale adoptionsområdes udvikling siden Haagerkonventionens etablering, de nuværende udfordringer på området og de kommende fokuspunkter i relation til international adoption.

Ankestyrelsen blev inviteret til at holde et oplæg på symposiet, hvor styrelsen fik lejlighed til at fortælle om godkendelsen og forberedelsen af de danske adoptivforældre set i forhold til profilen på de børn, der bortadopteret internationalt i dag, samt det danske PAS-tilbud, der i international sammenhæng ikke findes i samme udstrækning og indhold som i Danmark.

Ankestyrelsen holdt i juni 2017 et erfaringsudvekslingsmøde med den flamsk-belgiske centralmyndighed. Den flamsk-belgiske centralmyndighed foretager i lighed med Ankestyrelsen og Adoptionsområdet en vurdering af alle matchningsforslag inden barnet stilles i forslag til de belgiske ansøgere. På mødet blev det blandt andet drøftet hvilket oplysningsgrundlag, der fore-

ligger i de forskellige typer af sager fra de enkelte lande, samt hvilke metoder der anvendes til at vurdere det konkrete sagsforløb.

Ankestyrelsen er en del af en arbejdsgruppe om forebyggelse og håndtering af "illicit practice". Arbejdsgruppen er nedsat af HCCHs Permanente Bureau og har til formål at udarbejde fælles internationale retningslinjer og metoder til gavn for samarbejdet mellem landene om forebyggelse og håndtering af "illicit practices".

Arbejdsgruppen havde sit første møde i oktober 2016. På dette møde blev der nedsat en undergruppe, der fik til opgave at udarbejde en række skabeloner til det videre arbejde med de konkrete emner, der indgår i det samlede arbejde. Ankestyrelsen er en del af denne undergruppe.

Der henvises til Det Permanente Bureaus hjemmeside for yderligere information om arbejdsgruppens opgaver og status herpå:

<https://www.hcch.net/en/publications-and-studies/details4/?pid=6309&dtid=62>

Indhentelse af information fra andre kilder

Ankestyrelsen bruger oplysninger fra en række kilder i sit tilsyn. Oplysninger kommer blandt andet fra UNICEF, The International Social Service (ISS), Haagerkonferencen og andre landes udenrigsministerier.

Adoptanterne syn på adoptionsforløbet

Alle adoptanter, som har hjemtaget børn siden januar 2016, har fået et spørgeskema fra Ankestyrelsen med henblik på at samle informationer om DIAs adoptionsformidlende arbejde. Beslutningen om, at indsamle denne information udløber af beslutningen om et nyt adoptionssystem.

Ankestyrelsen gennemgår løbende adoptivfamiliernes besvarelser og følger op på eventuelle oplysninger af relevans for tilsynet. I 2017 har besvarelserne ikke givet Ankestyrelsen anledning til

at følge op med konkrete tiltag i tilsynet med DIA. Se statistik i afsnit 6.

Oplysninger til tilsynet

Gennemgang af sager

Ankestyrelsen gennemgik Statsforvaltningens matchningssager for 1. halvår af 2017. Hensigten var, at undersøge om Ankestyrelsen var enig i samrådets vurdering af frigivelsesgrundlaget. Sagsgennemgangen blev afrundet med et erfaringsudvekslingsmøde med Statsforvaltningen i januar 2018.

Oplysninger fra DIA

DIA er forpligtiget til løbende og af egen drift at indberette alle ikke uvæsentlige oplysninger om ændringer i organisationen og i formidlingssituationen til Ankestyrelsen.

Indberetningerne sker formelt og uformelt og har i 2017 blandt andet omhandlet forlænget sagsbehandlingstid ved enkelte domstole i enkelte afgiverlande, ændring af regler ved matchning, særlige dokumentationskrav etc.

DIA har i 2017 sendt periodiske redegørelser for samarbejdet med Indien, Peru, Madagaskar, Filippinerne, Thailand, Tjekkiet, Sydkorea, Burkina Faso og Taiwan.

Indberetninger

Ankestyrelsen modtog i 2017 to indberetninger om DIAs virksomhed fra borgere. Indberetningerne indgår i tilsynet med DIA. Styrelsen har mulighed for at undersøge sagsforløbet i den konkrete

sag og reagere overfor DIA. Indberetningerne i 2017 har handlet om specifikke problemstillinger som af hensyn til borgernes retssikkerhed ikke kan beskrives nærmere. Indberetningerne har dog ikke givet anledning til kritik af DIAs virksomhed.

Ankestyrelsen modtog i 2017 orientering fra Adoptionsnævnet om en indberetning fra Statsforvaltningen om en sag fra Sydkorea. Sagen handlede om at vurdere godkendelsesrammer, og den blev derfor behandlet af Adoptionsnævnet. Sagen gav ikke anledning til bemærkninger fra Ankestyrelsens side.

4. Tilsyn med økonomiske forhold

Tilsyn med DIAs økonomi

DIA er forpligtet til at tilrettelægge sine økonomiske forhold på en forsvarlig, hensigtsmæssig og gennemsigtig måde og løbende afreportere på organisationens økonomiske status til Ankestyrelsen i form af kvartalsrapporteringer og årsregnskab.

DIA er finansieret af adoptionsansørgernes gebyrer samt et statsligt tilskud på 2 mio. kr. årligt, som blev indført med den politiske aftale om et nyt adoptionssystem i efteråret 2014.

Formålet med DIAs løbende rapporteringer og Ankestyrelsens tilsyn med DIAs økonomiske forhold er primært at sikre en forsvarlig økonomisk drift af adoptionsansørgernes penge, hvor gebyrerne løbende er tilpasset omkostningsniveauet i organisationen, og hvor Ankestyrelsen sikres den nødvendige indsigt i organisationens økonomistyring.

Til brug for det økonomiske tilsyn har Ankestyrelsen ansat Ernst & Young til to gange årligt at besøge DIA og følge op på organisationens regnskabsfunktion og tilrettelæggelse, ligesom Ernst & Young bistår Ankestyrelsen med gennemgang af DIAs kvartalsregnskaber m.v. I forbindelse med DIAs etablering i 2015 udarbejdede Ernst & Young en række anbefalinger vedrørende DIAs forretningsgange og forpligtelser, som løbende er blevet fulgt op. Ved udgangen af 2017 udestår der ikke kritiske forhold i DIAs implementering af de foreslåede tiltag.

Kvartalsregnskaber og årsregnskab for 2016

DIAs kvartalsrapporteringer og aflevering af årsregnskab i 2017 er sket rettidigt og har i form og indhold levet op til kravene i DIAs akkrediteringsvilkår.

Resultatet af kvartalsregnskaberne for 1.-3. kvartal 2017 viste et overskud på i alt ca. 179.000 kr.

DIA forventer samlet et lille overskud på årsregnskabet for 2017, som afleveres 1. april 2018. I 2016 var årets resultat ifølge årsregnskabet et underskud på ca. 82.000 kr., som ikke gav Ankestyrelsen anledning til bemærkninger.

DIAs likvide beredskab og evne til at tilpasse omkostningerne i organisationen har generelt skabt den fornødne tryghed i forhold til tilsynet med økonomien. I DIAs budget for 2018 forventes tilsvarende et mindre overskud for året. Budgettet revideres løbende i forbindelse med kvartalsrapporteringerne.

Der har ikke været gebyrændringer i 2017, men DIA har reduceret omkostninger i organisationen løbende.

Særligt fokus på adoptionsrelateret hjælpearbejde

Ankestyrelsen har i hele 2017 haft fokus på DIAs anvendelse af midler til adoptionsrelateret hjælpearbejde i samarbejdslandene. DIA har mulighed for at støtte projekter i afgiverlandene økonomisk som en sædvanlig del af arbejdet med international adoption under Haagerkonventionen, og i flere lande er det også et krav for adoptionsformidlingen.

Der er fastsat rammer i adoptionslovgivningen og i DIAs akkrediteringsvilkår for organisationens beslutninger om at yde støtte til hjælpeprojekter og donationer. Det kræver forudgående godkendelse fra Ankestyrelsen, når støtten overstiger 50.000 kr., mens mindre projekter blot skal anmeldes i forbindelse med DIAs aflæggelse af årsregnskab.

DIAs årsregnskab skal efter akkrediteringsvilkårene være vedlagt et notat om udgiftsfordelingen af landespecifikke udgifter, hvor støtte til hjælpeprojekter og donationer opgøres særskilt for året.

Baseret på den viden om adoptionsrelateret hjælpearbejde, som Ankestyrelsen har opnået efter indførelsen af de nye krav om godkendelse og anmeldelse af projektstøtte, har Ankestyrelsen fastlagt en praksis på området, der tager udgangspunkt i behovet for mest mulig transparens og dokumentation for anvendelsen og formålet med projektstøtte og donationer i udlandet. Disse kriterier afspejler internationale anbefalinger om god praksis på området.

Hovedhensynene bag den praksis, som er fastlagt af Ankestyrelsen efter de første års erfaringer på området er:

- Sikre øget transparens – betalingernes formål og modtager – eventuelt kvittering/afrapportering
- Lovligheden i Danmark og i det konkrete land
- Aktivt at søge åbenhed og gensidig viden hos centralmyndighederne
- Mulighed for konkret at vurdere, hvilken dokumentation der bedst giver mening for at sikre de overordnede hensyn til transparens og god faglighed og etik i samarbejdet og formidlingen. Behovet vil variere alt efter støttens omfang, modtagerens rolle samt regler og praksis i de enkelte lande

Denne praksis vil blive indarbejdet i DIAs akkrediteringsvilkår i løbet af 2018.

Godkendelse af adoptionsrelateret støtte

Ankestyrelsen har i 2017 godkendt, at DIA kan yde adoptionsrelateret støtte i Vietnam, Sydkorea og Sydafrika. Styrelsen har ved godkendelsen af støtten lagt vægt på omfanget af transparens, modtageren af støtten, støttens formål og overensstemmelse med eventuelle regler i modtagerlandet om økonomisk støtte i relation til international adoption.

Vietnam

Ankestyrelsen godkendte i juni 2017 DIAs ansøgning om at støtte Departement of Labour, Invalids and Social Affairs i Binh Thuan-provinsen til gavn for 20 udsatte børns skolegang i perioden juli 2017 – maj 2020.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at:

- der var tilvejebragt tilstrækkelig transparens
- den vietnamesiske adoptionslov opfordrer til støtte til gavn for udsatte børns pleje, trivsel og uddannelse, uden at dette må få nogen indflydelse på adoption
- der i Vietnam er udpeget en ansvarlig myndighed for tilsynet med den økonomiske støtte

Sydkorea

Ankestyrelsen godkendte i juni 2017 DIAs ansøgning om at støtte Holt Children's Services' "Unmarried Mothers' Project" i Sydkorea. Projektet er et hjælpeprogram for enlige mødre, som vælger at beholde deres barn på trods af stigmatiseringen i det koreanske samfund. Mødrene har brug for støtte for bl.a. at kunne få et netværk, en uddannelse og/eller et arbejde, hvilket projektet kan hjælpe med.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at:

- der var transparens i forhold til modtager af støtten
- støtten på daværende tidspunkt kunne anses for de facto at være obligatorisk og dermed en del af DIAs samlede samarbejde med Holt
- Ankestyrelsen ud fra DIAs oplysninger om formålet med støtten og DIAs mangeårige støtte til projektet for enlige mødre på daværende tidspunkt lagde til grund, at støtten tilfaldt Holt som et øremærket beløb til netop dette projekt og dets forskellige aktiviteter

Ankestyrelsen bemærkede også, at der – i det omfang DIA fremadrettet ønsker at støtte Holts projekt for enlige mødre – er behov for øget transparens i forhold til den anmodning fra Holt, som ligger til grund for DIAs ønske om at yde støtten, herunder at der i anmodningen er nærmere oplysninger om hvilket projekt/aktiviteter støtten ønskes anvendt til.

Sydafrika

Ankestyrelsen godkendte i juli 2017 DIAs ansøgning om at støtte DIAs samarbejdspart i Sydafrika (Impilo) med henblik på ansættelse af en erfaren socialrådgiver, der kan være med til at sikre høj kvalitet i Impilo's arbejde med de børn og familier, der er involveret i adoption. DIA søgte om en generel godkendelse af månedlige udbetalinger i perioden juni 2017 – december 2017.

Ankestyrelsen bad i godkendelsen DIA om at søge godkendelse af udbetalingerne på månedlig basis,

da Ankestyrelsen på daværende tidspunkt var i dialog med den sydafrikanske centralmyndighed, Department of Social Development, om reglerne for støtte til sydafrikanske børnebeskyttelsesorganisationer, der arbejder med adoption. Ankestyrelsen har godkendt udbetalinger på månedlig basis som led i støtteaftalen frem til og med december 2017.

I godkendelsen lagde Ankestyrelsen vægt på, at:

- der var tilvejebragt tilstrækkelig transparens
- modtageren af støtten er DIAs langvarige samarbejdspart, som Ankestyrelsen generelt har tillid til. DIA har før støttet Impilo ved betaling af udgifter til en medarbejder med særlige opgaver.
- det ikke er en mulighed at formidle støtten centralt til en sydafrikansk myndighed
- DIA havde sendt en opfølgingsrapport fra Impilo vedrørende anvendelsen af tidligere støtte til Impilo
- DIA havde været i dialog med Impilo omkring reglerne for støtte til sydafrikanske børnebeskyttelsesorganisationer, der arbejder med adoption. Spørgsmålet om projektstøtte ikke er reguleret i hverken lovgivning eller guidelines i Sydafrika, men ifølge Impilo er det sædvanligt i Sydafrika, at organisationerne modtager støtte fra deres samarbejdspartnere som en del af deres generelle fundraising både nationalt og internationalt.

Efterfølgende har Ankestyrelsen ved den sydafrikanske centralmyndighed fået bekræftet, at støtte fra udenlandske samarbejdspartner til sydafrikanske formidlende organisationer ikke er reguleret i Sydafrika, men bør være rettet mod at støtte subsidiaritetsprincippet opretholdelse.

Kritik og pålæg

Ankestyrelsen har udtalt kritik af DIA i tre tilfælde i 2017, dels hvor DIA har forsømt at søge forudgående godkendelse til støtte af hjælpeprojekter/donationer i Sydafrika, dels hvor DIA har forsømt at anmelde udbetalt støtte til samarbejdsparter i Etiopien i 2016.

Ankestyrelsen udtalte kritik af DIA i oktober 2017. DIA havde i 2016 udbetalt støtte til deres tidligere etiopiske samarbejdsparter uden forinden at have søgt om godkendelse hos Ankestyrelsen eller anmeldt støtten til Ankestyrelsen. DIA havde endvidere vanskeligheder med at tilvejebringe oplysninger om støttens modtagere, fordeling og

formål. Ankestyrelsen har efterfølgende modtaget redegørelser fra DIA vedrørende den udbetalte støttes karakter, modtager og formål.

I maj 2017 udtalte Ankestyrelsen kritik af DIA. DIA havde udbetalt støtte til et adoptionsrelateret hjælpeprojekt i Sydafrika uden at søge Ankestyrelsen om godkendelse inden.

Ifølge akkrediteringsvilkårene er DIA er forpligtet til at søge om godkendelse af adoptionsrelateret hjælpearbejde. DIA havde også forsømt pligten til at underrette styrelsen om udbetalt støtte til to hjælpeprojekter i Sydafrika i samme periode, som DIA samtidig ansøgte om godkendelse af andre støtteprojekter.

5. Forskning og PAS

I 2017 er to forskningsprojekter om adoption blevet offentliggjort. Ankestyrelsen har været tovholder på begge projekter.

At vokse op som adopteret i Danmark

VIVE (Det nationale forskningscenter for velfærd) offentliggjorde i oktober 2017 en undersøgelse om at vokse op som adopteret i Danmark. Undersøgelsen baserer sig på kvantitative og kvalitative analyser af registermateriale og interviewmateriale med voksne adopterede.

Generelt går det godt for de fleste adopterede i Danmark. Der er dog et par konklusioner i rapporten, som tydeliggør hvor adopterede skiller sig ud fra jævnaldrende ikke-adopterede:

- En større andel adopterede end ikke-adopterede klarer sig mindre godt og/eller har psykiatriske diagnoser og anbringelseshistorik.
- Samlet set er en lidt mindre andel af adopterede i gang med og/eller har afsluttet en ungdomsuddannelse som 19-årige sammenlignet med jævnaldrende ikke-adopterede.
- Ca. 18 % af adopterede er registrerede i det psykiatriske system som 19-årige sammenlignet med ca. 9 % jævnaldrende ikke-adopterede.
- Ca. 7 % af adopterede har været anbragt udenfor hjemmet i løbet af barndommen. Antallet af ikke-adopterede er ca. 5 %.

Læs mere om undersøgelse "At vokse op som adopteret i Danmark" her:

<https://www.sfi.dk/publikationer/at-vokse-op-som-adopteret-i-danmark-13514/>

Åbenhed i adoptioner

"Åbenhed i adoption og betydningerne heraf" er udarbejdet af forskere fra Aalborg og Roskilde Universitet. Rapporten er også en undersøgelse

af adoptivbørns oplevelser af deres egen adoption.

Undersøgelsen handler blandt andet om oplevelsen af diskrimination, og fortæller, at de fleste adopterede oplever diskrimination i løbet af deres liv – primært to former:

- Diskrimination baseret på udseende, hvor det at være adopteret kan virke formildende
- Diskrimination baseret på familietype, hvor selve adoptionen er årsag til diskriminationen.

Diskrimination opleves både det i offentlige rum, i skolen, blandt venner og i hjemmet.

Det andet store emne i undersøgelsen er åbenhed. Den viser, at graden af åbenhed om adoptionen har stor betydning for den enkeltes identitetsdannelse. Rapporten tydeliggør også samspillet mellem forskellige former for åbenhed og deres betydning for barnets trivsel.

Læs mere om undersøgelsen "Åbenhed i adoption og betydningerne heraf" her:

<https://ast.dk/publikationer/abenhed-i-adoption>

PAS

I forlængelse af det tidligere beskrevne oplæg til ISS's jubilæum har Ankestyrelsen bidraget til ISS' månedlige nyhedsbrev, Monthly Review, med en artikel om det danske adoptionssystem med fokus på adoptanter før, under og efter adoptionen.

I juli 2017 offentliggjorde Ankestyrelsen en evaluering af PAS tilbuddene for 2016. Evalueringen inkluderede rådgivning til adoptivfamilier, den obligatoriske rådgivning til adoptivfamilier, børnegrupper, undervisning til fagpersoner og skemaer til PAS-rådgivere.

Ankestyrelsen oplever fortsat en øget søgning til tilbuddene inden for PAS. Samtidig er adoptanter, adoptivfamilier og professionelle generelt enige om, at PAS gør en forskel.

Tilbagemeldinger til Ankestyrelsen i form af diverse skemaer og elektroniske evalueringer er langt overvejende positive. Der er ønsker til forbedringer og ideer til fortsat udvikling af tilbud-

dene, men også en taknemmelighed for, at der eksisterer et tilbud, som kan have afgørende betydning for det enkelte adoptivbarn og den enkelte adoptivfamilie.

Læs mere om evalueringen her:

<https://ast.dk/publikationer/evaluering-af-post-adoptions-service-i-2016>

Forsøgsprojektet med PAS til voksne adopterede blev afsluttet med udgangen af 2017. I forbindelse med den politiske aftale om et nyt adoptionssystem i 2014, blev det besluttet at iværksætte et forsøgsprojekt med PAS-rådgivning til voksne adopterede. Evalueringen af forsøgsprojektet blev offentliggjort i juni 2018.

Forsøgsprojektet blev finansieret via satspuljemidlerne med en midlertidig driftsbevilling på 2 millioner kr. Bevillingen skulle strække sig over hele projektperioden fra 1. januar 2016 til 31. december 2017.

Generelt er projektet om PAS-rådgivning til voksne blevet godt modtaget. Flere beskriver, hvordan de har haft svært ved at finde lignende hjælp andre steder. PAS-tilbuddet har for dem givet mulighed for, at få professionel rådgivning om den særlige livssituation det er at være adopteret.

Læs mere om evalueringen her:

<https://ast.dk/publikationer/evaluering-af-pas-til-voksne-adopterede>

6. Statistik

Sager om godkendelse af matchningsforslag i Ankestyrelsen og i Adoptionsrådet

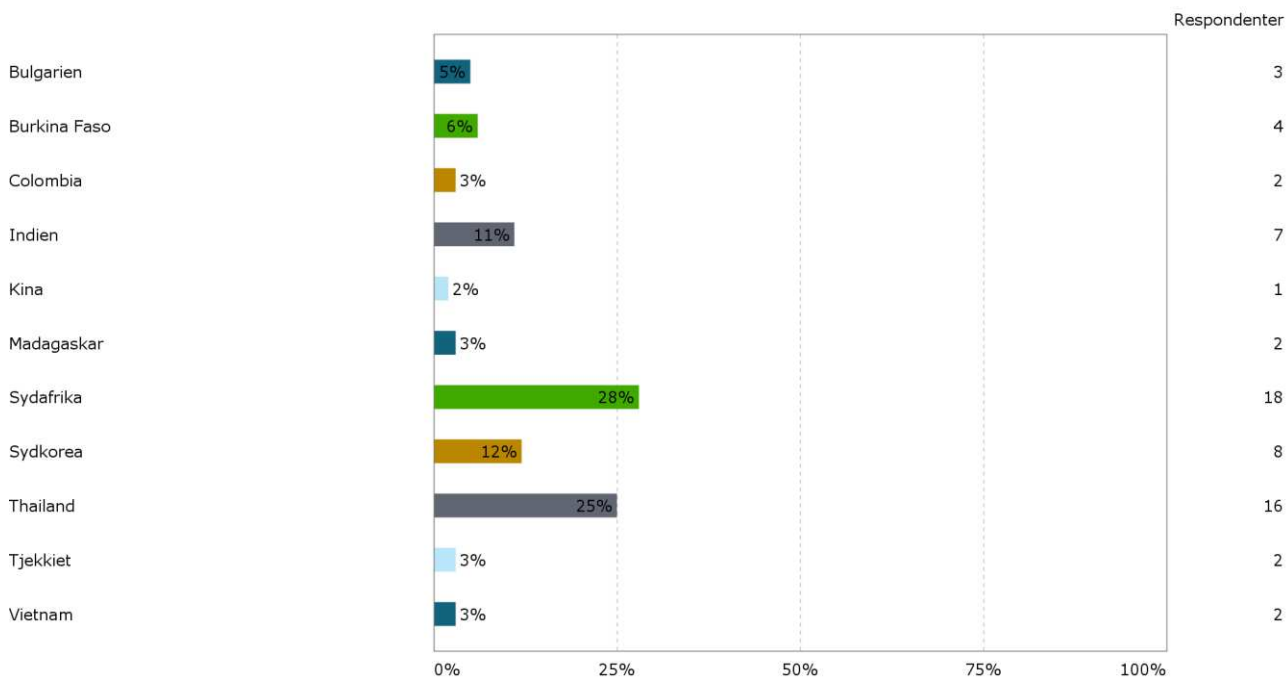
Ankestyrelsen har i 2017 behandlet i alt 65 sager om godkendelse af matchningsforslag, Adoptionsrådet har behandlet 26 sager.

2 sager angående en adoption til Færøerne er forelagt Ankestyrelsen med henblik på en vurdering af frigivelsesgrundlaget. Disse sager indgår i statistikken som sager behandlet i Ankestyrelsen (indgår i de 65 sager, som Ankestyrelsen har behandlet).

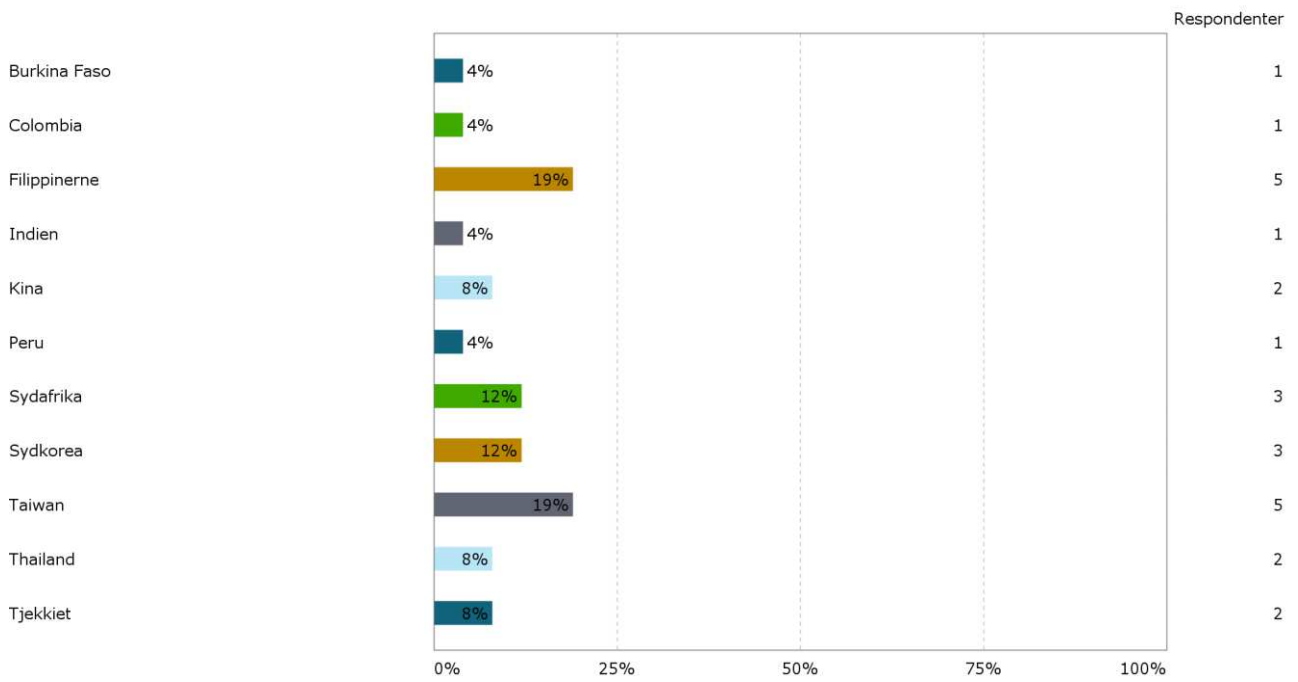
Ankestyrelsen fører tilsyn med internationale adoptioner til Færøerne og Grønland og påser, at adoptionerne har fulgt Haagerkonventionen og gældende regler på området.

Det har haft betydning for Ankestyrelsens sagsbehandlingstid i matchningssager, at flere afgiverlande har ændret procedurer i enkelte eller alle sager. Procedurene betyder, at Ankestyrelsen har behandlet sagen af to omgange. Ankestyrelsen behandler i første omgang de helbredsmæssige oplysninger. Det vil i realiteten sige, at det vurderes om ansørgernes godkendelse omfatter det konkrete barn i forslag. Herefter sendes sagen retur til DIA, som sender sagen til afgiverlandet, når ansøgerne har accepteret matchningen. Når afgiverlandet har færdigbehandlet matchningssagen, sendes sagen igen til Ankestyrelsen, som vurderer frigivelsesgrundlaget og tager endelig stilling til sagens fortsættelse.

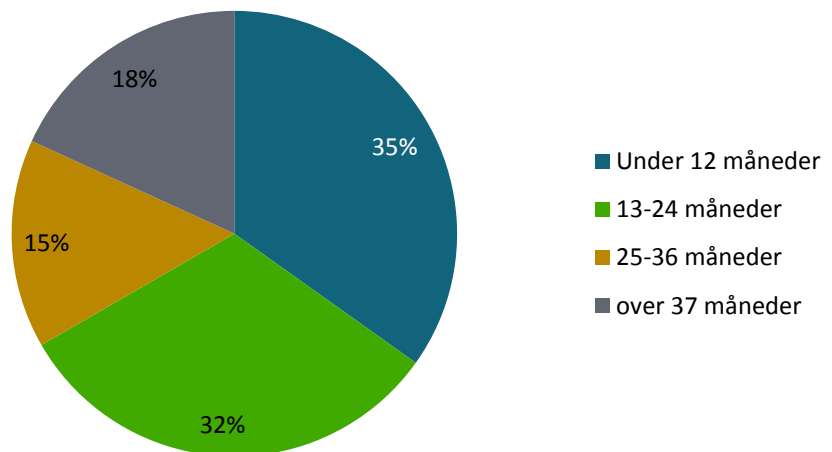
Barnets oprindelsesland (sager om behandling af matchningsforslag, 2017, Ankestyrelsen)

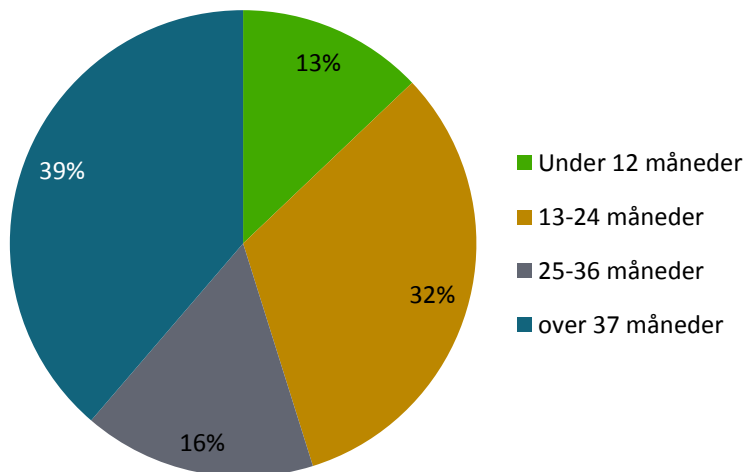
Barnets oprindelsesland (sager om behandling af matchningsforslag, 2017, Adoptionsrådet)

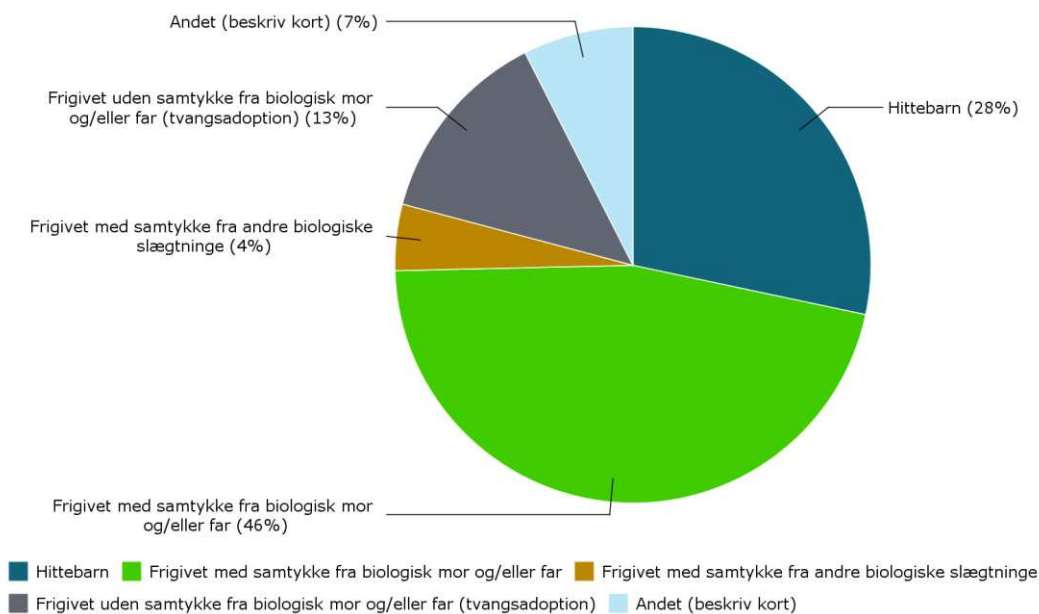
Barnets alder på matchningstidspunktet (sager om godkendelse af matchningsforslag, 2017, Ankestyrelsen)

Barnets alder på matchningstidspunktet (sager om godkendelse af matchningsforslag, 2017, Adoptions-samrådet)

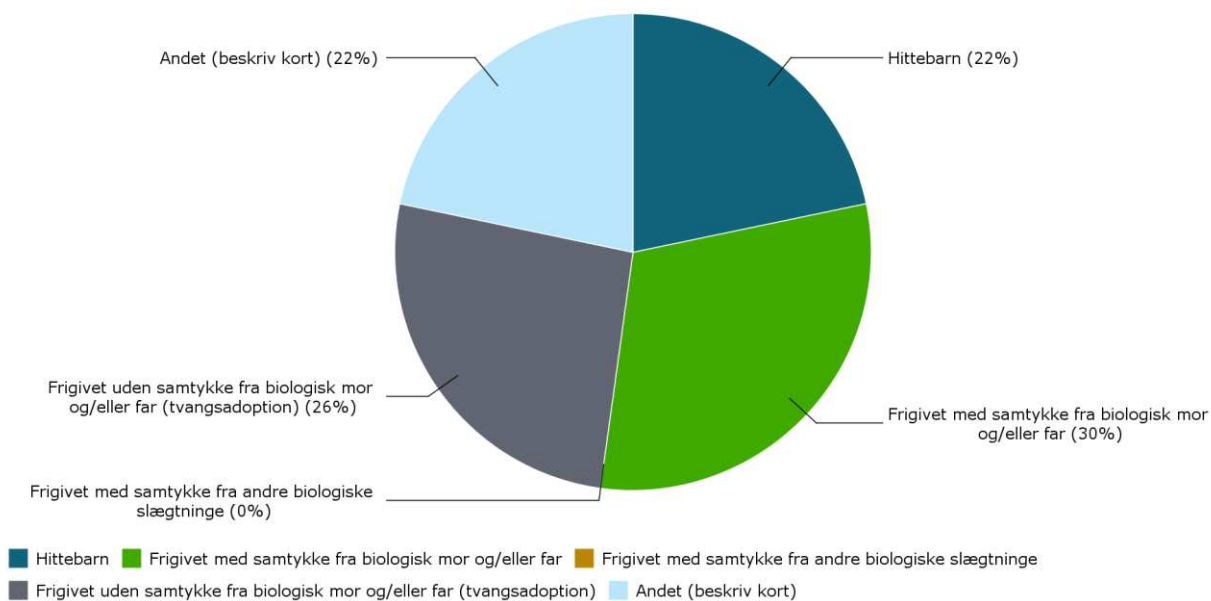

Baggrunden for frigivelsen af barnet i afgiverlandet (sager om godkendelse af matchningsforslag, 2017, Ankestyrelsen)

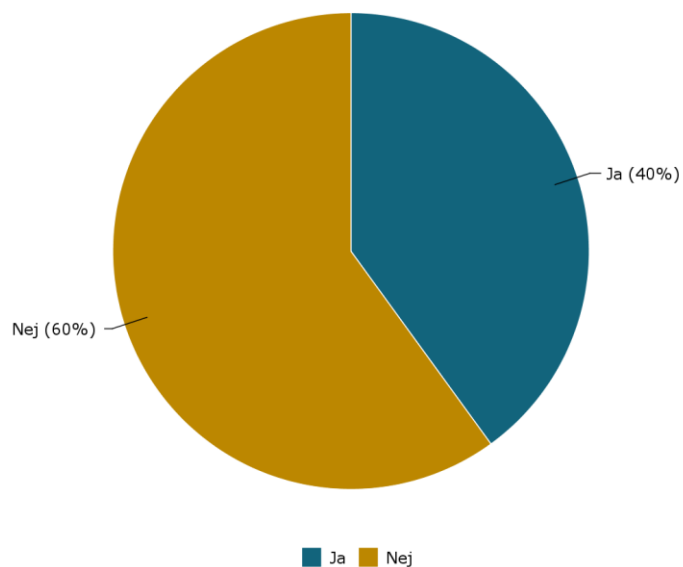
Andet: Andre baggrunde for frigivelse har været situationer, hvor den biologiske mor har forladt barnet inden endelig samtykke til adoption. Myndighederne i afgiverlandet har derefter ikke haft mulighed for at finde frem til den biologiske mor eller andre slægtninge til barnet.

Baggrunden for frigivelsen af barnet i afgiverlandet (sager om godkendelse af matchningsforslag, 2017, Adoptionsamrådet)

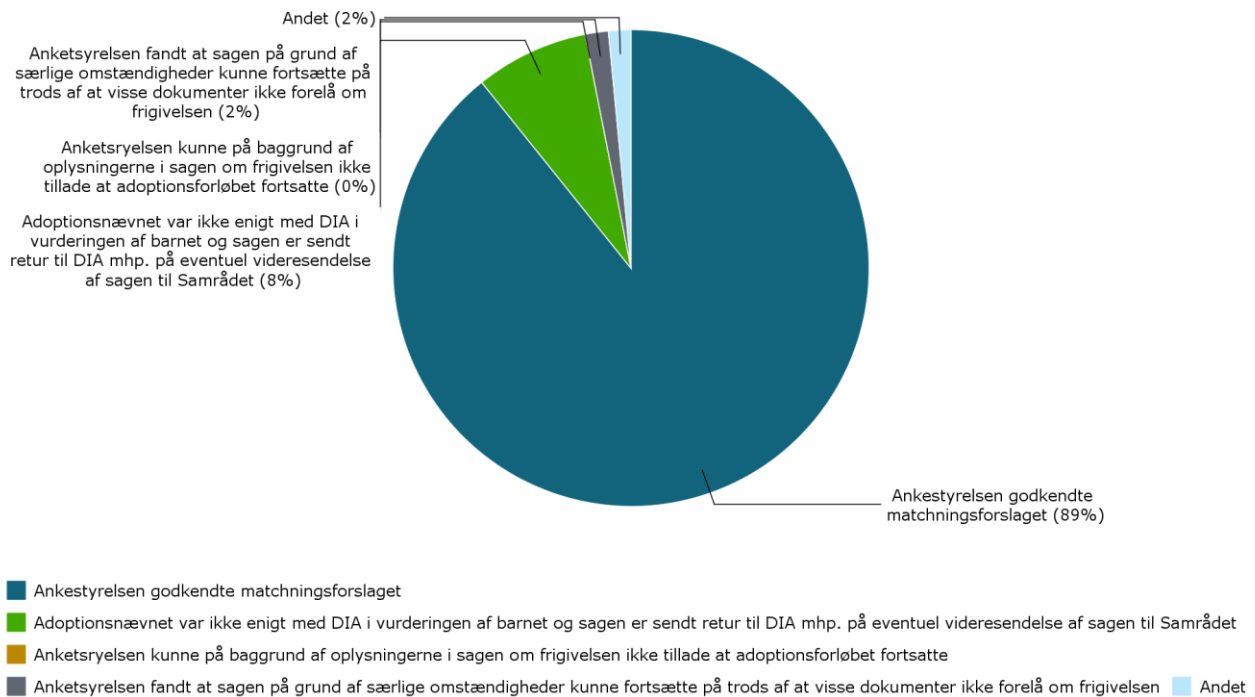

Andet: Andre baggrunde for frigivelse har været situationer, hvor den biologiske mor har forladt barnet inden endelig samtykke til adoption. Myndighederne i afgiverlandet har derefter ikke haft mulighed for at finde frem til den biologiske mor eller andre slægtninge til barnet.

Blev DIA bedt om at fremskaffe yderligere dokumenter? (sager om godkendelse af matchningsforslag, 2017, Ankestyrelsen)

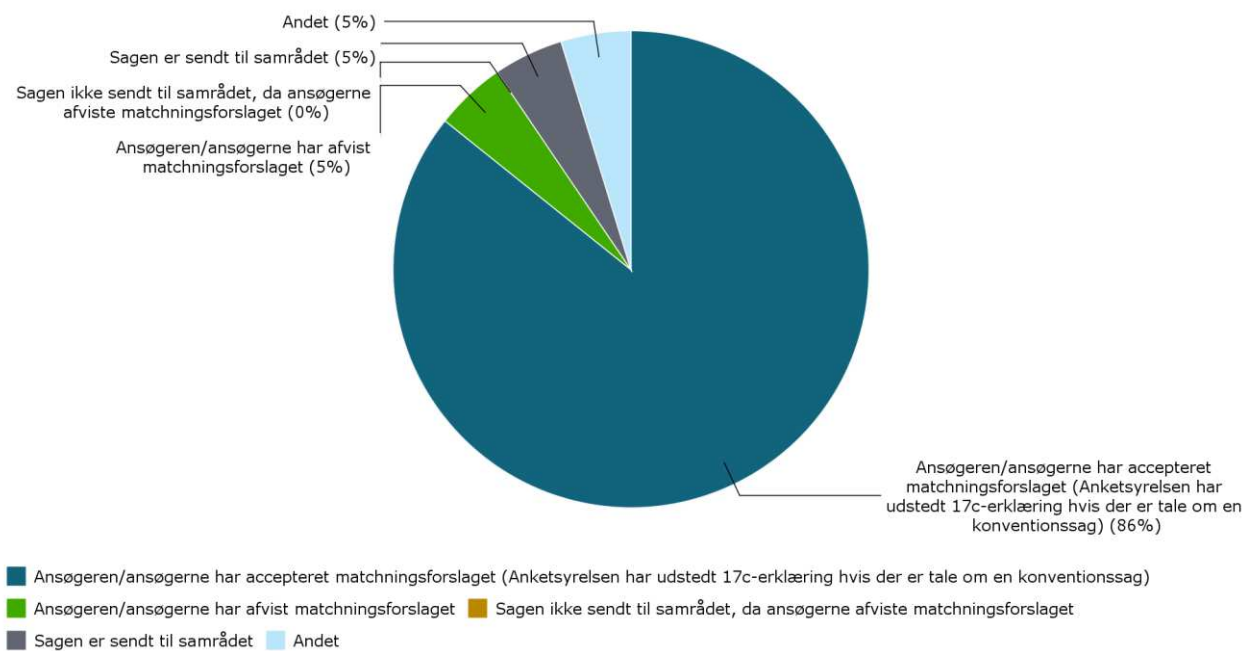

Samlet vurdering af matchnings sagen i Ankestyrelsen (sager om godkendelse af matchningsforslag, 2017, Ankestyrelsen)

Andet: Her er indeholdt en matchningssag som blev trukket tilbage af afgiverlandet og en sag hvor DIA ikke havde mulighed for at finde egnede ansøgere til det konkrete barn.

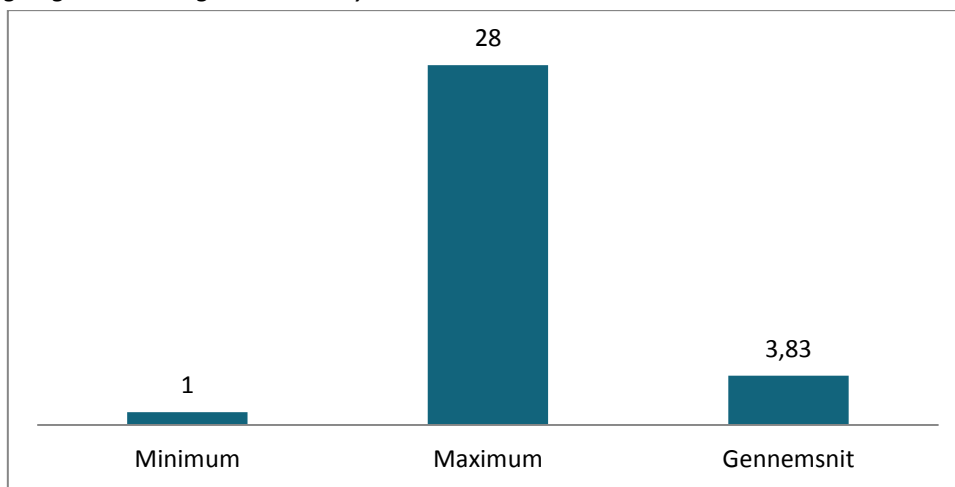
Sagens endelige udfald (sager om godkendelse af matchningsforslag, 2017, Ankestyrelsen)

Andet: En sag blev behandlet i Ankestyrelsen, men udelukkende i forhold til de helbredsmæssige oplysninger. Adoptionsnævnet var ikke enig i DIAs vurdering af barnet og sagen blev dermed returneret til DIA.

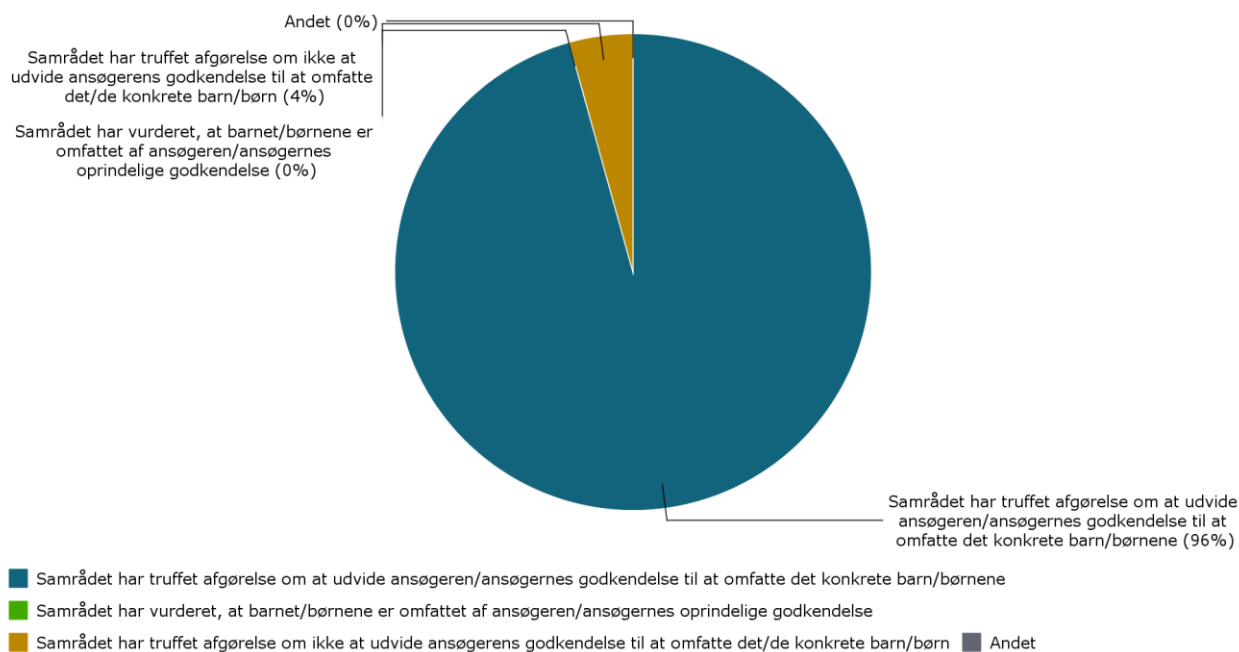
Under "andet" indgår ligeledes to sager fra Færøerne, hvor de færøske myndigheder udsteder 17c-erklæring.

Gennemsnitlig sagsbehandlingstid i Ankestyrelsen

I visningen er korrigeret for de sager som har været behandlet to gange i Ankestyrelsen. Sagsbehandlingstiden er et udtryk for den tid sagen reelt har været behandlet i Ankestyrelsen.

Samlet vurdering af matchnings sagen i Adoptionssamrådet (sager om godkendelse af matchningsforslag, 2017, Adoptionssamrådet)

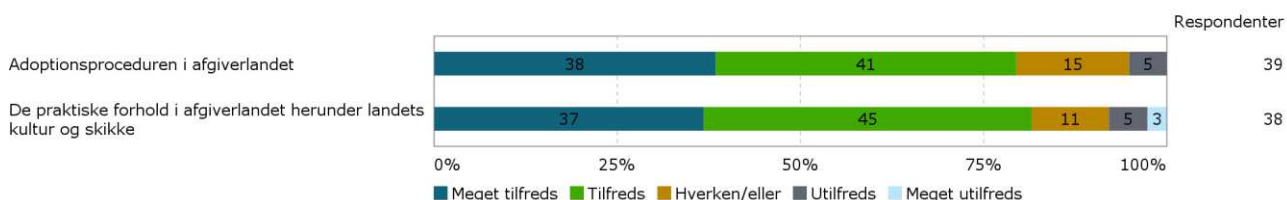
Undersøgelse blandt adoptanter efter hjemtagelsen

I 2017 har Ankestyrelsen revideret det spørgeskema som sendes til adoptanterne efter hjemtagelsen. Spørgeskemaet er forenklet og forkortet. Svarprocenten for 2017 højere end for 2016.

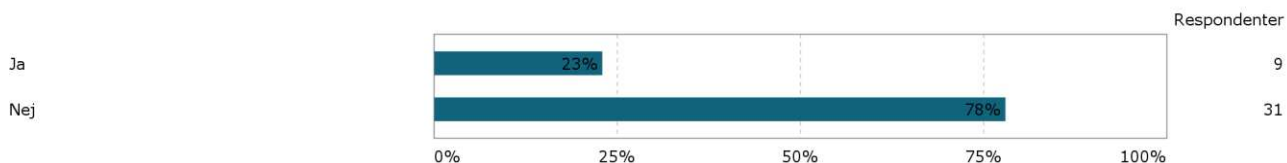
I de statistiske visninger herunder er medtaget besvarelser på spørgeskemaer som Ankestyrelsen har udsendt i 2017. De statistiske visninger herunder vedrører hjemtagelser fra 1. januar til og med august 2017. Spørgeskemaer vedrørende hjemtagelser fra september 2017 til og med december 2017 udsendes i 2018 og vil indgå i årsberetningen for 2018.

Ankestyrelsen udsendte 46 spørgeskemaer og har modtaget svar fra 39 respondenter. Nedenfor beskrives resultater fra undersøgelsen.

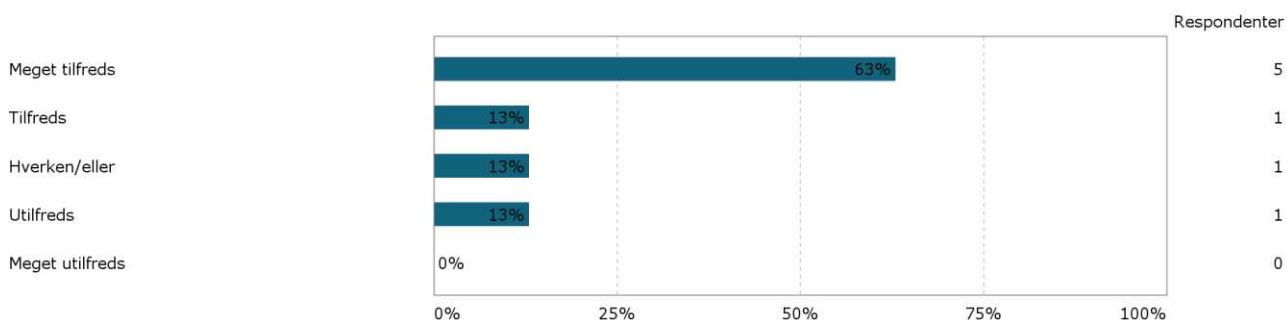
Spørgsmål: Hvor tilfreds er du med den vejledning som du modtog fra DIA inden afrejsen om:

Spørgsmål: Søgte du hjælp fra DIAs hovedsæde i Danmark mens du opholdt dig i afgiverlandet?

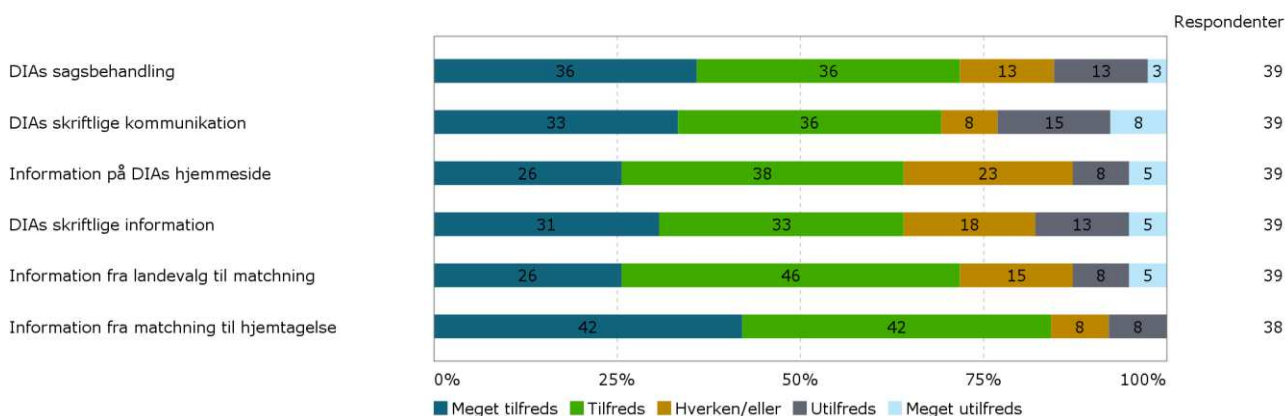
Spørgsmål: Hvor tilfreds er du med den hjælp, du modtog fra DIAs hovedsæde i Danmark, mens du opholdt dig i afgiverlandet?

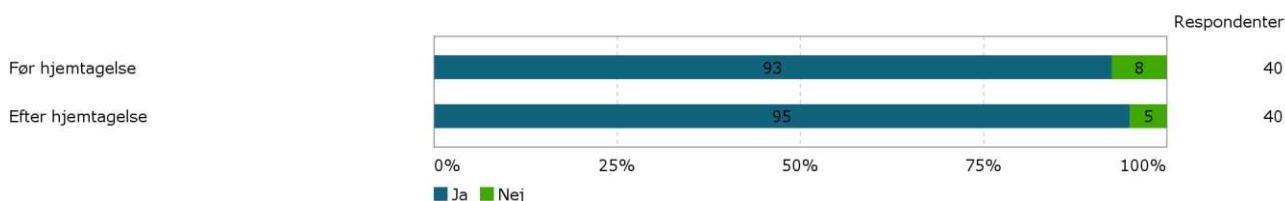
Spørgsmål: Når du i dag tænker tilbage på adoptionen og tiden efter hjemkomsten med dit barn/dine børn hvor tilfreds er du så med det samlede hjemtagelsesforløb fra du tilmeldte dig den adoptionsformidlende organisation (DIA, AC Børnehjælp eller DanAdopt) og til den første tid hjemme med dit barn/dine børn?

Spørgsmål: I hvilken grad er du tilfreds med DIAs arbejde hvad angår følgende:

Spørgsmål: Har du modtaget den obligatoriske adoptionsrådgivning som du er berettiget til at få?

De individuelle svar på spørgeskemaerne indeholder flere kommentarer og uddybninger om DIAs sagbehandling, opholdet i afgiverlandet og tiden efter hjemtagelsen. Ankestyrelsen gennemser løbende alle besvarelser og kontakter DIA hvis enkelte besvarelser giver anledning til at få sager eller procedurer belyst yderligere.

Ankestyrelsen

